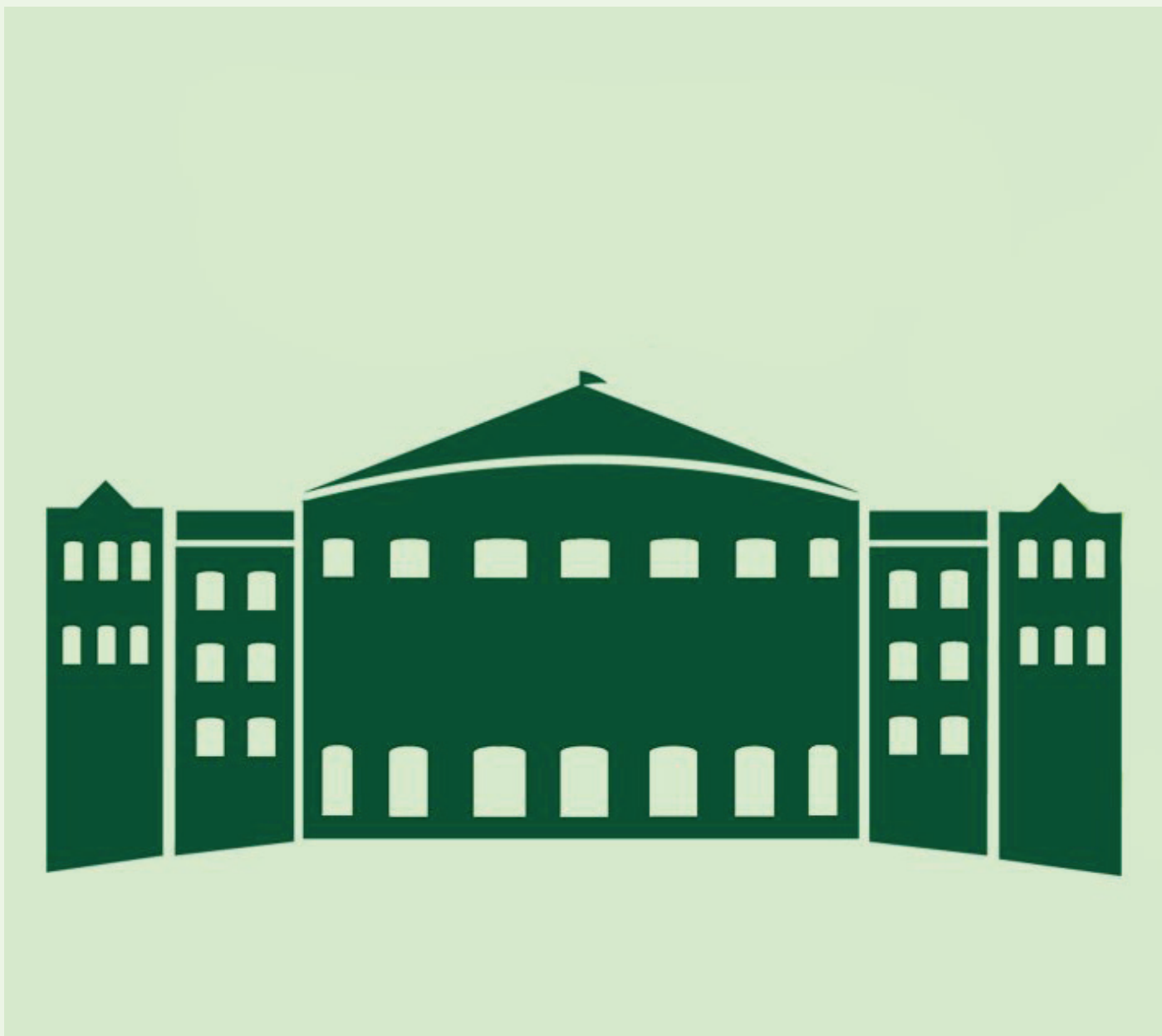

KAPITTEL 10

VALGKAMP

SENTERUNGDOMMENS ORGANISASJONSHÅNDBOK

Valgkamp

Målet med valgkamp er å oppnå størst mulig oppslutning ved valget. Annet hvert år er valgår, med to års mellomrom mellom kommune- og fylkestingsvalg og Stortingsvalg.

Grafikk. kapittel 10: Kim Klausen.

Senterungdommens mål er å være godt representert på alle valglistene. Vi ønsker oss ungdom i posisjoner både lokalt, regionalt og nasjonalt. Det er viktig at ungdommens stemme blir lyttet til, og nettopp derfor jobber vi for å få ungdom på valglistene ved alle valg.

Sett ned valgkamputvalg både i fylket, og gjerne også på lokalplan i samarbeid med Senterpartiet. Fylkeslaget bør arrangere interne kurs for skolering av kandidatene og debattantene politisk og i media.

Skolevalgkamp

Vi må sørge for at velgerne forstår budskapet vårt. Valgkamp er noe hele Senterpartiet driver med, men spesifikt skolevalgkamp er Senterungdommens ansvar. Skolevalgkamp kan defineres som et ungdomsvalg blant skoleelever, der man ofte har debatter på skoler i sitt fylke, etterfulgt av stand. I etterkant av skolevalgkampen skjer det et skolevalg, hvor ungdomsparti kjemper om størst mulig oppslutning. Skolevalget skjer ofte tett opp til hovedvalget.

Hvert valgår produserer politisk utvalg i Senterungdommen en debattperm med talepunkter, fakta og tips du kan bruke i debatter i valgkampen og i debatter ellers. Denne anbefaler vi å benytte seg av!

Skolebesøk med stand er en viktig del av valgkampen. Se kapittel 8 om verving for tips til hvordan dette kan gjennomføres.

I valgår arrangerer sentralledet debattantskolering for de som skal gå flest skoledebatter i fylkene i valgkampen.

Tips til valgkamp:

- Kreativitet har ingen grenser i valgkamp. Morsomme påfunn og kampanjer vil hjelpe dere å få mediedekning.
- Man må sørge for å ha oversikt over hvilke debatter som kommer, hvem som kan gå disse, og starte planlegging tidlig.
- Valgkampen må starte så tidlig som mulig, helst allerede året før valget.
- Vær tidlig ute med å velge hvilke politiske saker dere skal prioritere og planlegge hvordan dere skal klare å sette sakene på dagsorden og komme i media.
- Utviklingen av politikk skjer som regel i mellomvalgsår.
- I valgåret burde fokus være å få ut sakene på en forståelig måte som treffer målgruppen.
- Et godt tips er å følge med på hva som skjer i media i løpet av hele valgåret. Om det er en sak som er på dagsorden burde vi alltid strebe etter å utnytte dette ved å få vår politikk på dagsorden.

- Dagsorden i media + eierskap (at vi får frem vår politikk) = saksgjevinst. Det vil si at vi preger valgkampen, og vinner velgere.
- I valgkamp hender det ofte at de siste månedene før valget består av mer spill om posisjoner enn selve politikken. Dette er det viktig å være bevist på.

Programprosess

Før kommune- og fylkestingsvalg lager fylkes- og lokallagene i Senterpartiet egne programmer. Her er det viktig at Senterungdommen er på ballen og får inn gode punkter for vår målgruppe i programmet. Dette arbeidet starter tidlig, og her er det viktig å være med fra start. Her kan dere bruke Senterungdommens sentrale program som inspirasjon, i tillegg til lokale saker dere synes er viktige.

Nominasjonsprosessen

Lokallagene og fylkeslagene må sørge for at det blir valgt representanter i nominasjonskomiteen som ivaretar Senterungdommens interesser. Som nevnt innledningsvis er det viktig at Senterungdommen blir representert på listene. Man må derfor ha klart for seg hvilke listeplasseringer man ønsker seg. Dialog med senterungdomsrepresentanten i nominasjonskomiteen er viktig.

Senterungdommen har en egen «Ung Folkevalg»-strategi som du kan lese på www.senterungdommen.no/handboka

Senterungdommen skal ha en plass både i nominasjonskomiteer og programkomite. Vær bevist på dette og sørg for at vi blir representert.

Evaluering

Etter valget bør man evaluere valgkampen slik at erfaringene blir tatt med videre i neste valgkamp. Dette gjøres ofte av fylkeskontoret, men det er viktig at Senterungdommen også ser på sin egen innsats for seg. Ved å evaluere kan man ta med seg som fungerer bra og mindre bra til neste runde.

Debatter

Å gå i debatt er noe de fleste aktive senterungdommer på ett eller annet tidspunkt kommer til å gjøre. Det å gå debatt betyr å sitte i et panel blant ungdomspolitikere fra de andre ungdomspartiene, hvor det debatteres om aktuelle saker på enten lokalt, regionalt eller nasjonalt nivå foran et publikum. Her får du noen tips til å best forberede deg.

Å holde innledning

Målgruppen er det viktigste du må tenke over før en debatt. Du skal ikke kun snakke med de andre politikerne, men også til ungdommen som sitter i salen og lytter. Derfor må du tilpasse hva du sier til de du skal nå ut til. Prøv å hold deg saklig, og prøv å ikke ta deg nært av useriøse utsagn om Senterungdommen eller Senterpartiet. Det vil være lønnsomt å tilpasse vinkling av en sak ut i fra hva publikum er interessert i. Er du f.eks. på en yrkesfagskole kan det være lurt å snakke om det som engasjerer

yrkesfagelever.

I en debatt går man ofte i fellen å snakke for avansert. Kall en spade for en spade, og bruk et forståelig språk. Det kan være lurt å forberede seg ved å se på tidligere ungdomspartilederdebatteer du lettest finner på Youtube. Legg ekstra merke til hvordan Senterungdommen ordlegger seg i disse debattene.

Sørg for å ha bakgrunnskunnskap, og bruk tid på å gjøre temaet til ditt eget. Du skal legge frem vår partipolitikk og med personlighet vinner man lettere frem i debatt. Dersom tilhørerne er negativt innstilt er det viktig at du viser at du forstår flere sider ved saken du presenterer. Er tilhørerne positivt innstilt kan du bruke tiden til å styrke holdninger og skape begeistring.

Skal du ha innledning, bør du gå gjennom følgende spørsmål:

- Hva skal jeg ha fram (budskap)?
- Hvorfor skal jeg få dette fram (argumenter)?
- Hvordan presentere argumentene?
- Hvem skal jeg snakke til (målgruppe)?

Retorikk

I et innlegg burde du spille på følelser, logikk og styrke din troverdighet. Det kan være fint å ha kunnskap om etos, patos og logos med seg. Når det gjelder logikk må du vise at du behersker det du snakker om, og kan saken uten å gjøre det for avansert. Forenkling av tall kan være et godt grep for å vise at du kan en sak, samtidig som du gjør det forståelig. Om noe koster 80 millioner så kan du si dette, men bryte det ned til at det koster hver nordmann 15 kroner, eller en pakke pastiller. Logikk er faktaene du bruker i argumentasjonen. Husk å alltid begrunne planlagte innlegg med fakta.

Følelser er det man vinner mest på i debatt. Bruk retorikken og gjør saker om til en historie. Fortell om Torleik som ikke får bo på sykehjemmet på hjemplassen, siden et annet parti har vedtatt politikk som påvirker dette. Pass på at historien er bygget på sannhet slik at ingen kan ta deg på det i ettertid. Det er som regel de gode historiene folk husker etter en debatt. Snakk gjerne om problemene, og ikke løsningene – dette vil ofte engasjere!

Husk å være blid og ha gode holdninger gjennom debatten. Man skal opptre høflig og saklig, som Senterungdommen alltid gjør ;-)